

Att berätta eller
inte berätta om
diagnosen

Diagnosbeskedet

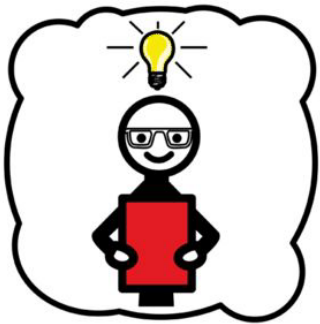
- Krisens faser:
  - Chock (många känslor eller till synes opåverkad)
  - Reaktion (förnekelse eller starka uttryck)
  - Bearbetning (sörja förändring, vilja vara ensam → intressera sig för omgivningen igen)
  - Nyorientering (såren börjar läka → kan glädjas åt livet igen)

Var på din personliga resa befinner just du dig?

Varför ska man berätta för sitt barn?

- Barnet får en ökad förståelse för sina svårigheter
- Barnet kan bli medvetet om sina egna behov
- Barnet kan börja relatera mer till andra barn
- Äldre barn kan börja söka sig till sammanhang där de träffar likasinnade

Att inte känna till sin diagnos...

- Nedsatt självkänsla
- Autism är inte en sjukdom

Att tänka på!

- Barnets kris när hon får diagnosbeskedet
- Kunna hantera eventuell kris och sorg hos barnet

När ska man berätta för sitt barn?

- I samband med utredning
- Ge namnet på diagnosen
- Avdramatisera tidigt → hjälper barnet att bearbeta och acceptera

Vanliga farhågor hos föräldrar

- Stämpel
- Inte veta hur man gör
- Oro att det inte kommer bli bra
- Få frågor man inte kan svara på
- Att barnet ska berätta för andra
- Barnet kommer inte förstå

Hur berättar man?

- Finns olika sätt
- Behöver anpassas efter barnet
  - Mognad
  - Ålder
  - Förståelse
  - Intressen
- Ta hjälp av teamets psykolog

Hur berättar man?

- Var ska vi berätta?
- När är en bra tid?
- Förbered er innan
  - Gör en bok
  - Skriv en berättelse
  - Använd bilder
- Ta vara på barnets styrkor

Boken om mig

- Passar yngre barn eller barn med försenad utveckling
- Kort kring barnet
- Kort info kring diagnoser
- Några punkter kring behov av stöd

En berättelse

- Passar äldre barn och vuxna
- Kort bakgrund
- Beskrivningar kring diagnoser

XXX-XX

Vi träffas idag för att prata om varför du har kontakt med habiliteringen.

Du och din familj har haft kontakt länge med habiliteringen.

När du träffade läkare Susanna Danielsson var hon osäker på om du visste varför?

Vet du varför du har kontakt med habiliteringen?

Jag har läst det som står i din journal.

Från att du var liten har du gjort olika psykologutredningar.

Utredningarna har velat svara på liknande men olika frågor.

Alla ville undersöka vad du har svårare och lättare för.

Autism har man hela livet.

Det handlar om att ha svårare för att förstå kompisar.

Det handlar om att man kan vara känslig för sinnesintryck eller gillar sina rutiner och vanor.

Man kan bli väldigt intresserad av vissa saker.

Det handlar inte om att man inte vill förstå sina kompisar eller bli orolig av förändringar.

Autism kan man inte rå för. Det är en funktionsnedsättning.

Saker som kan vara svårt:

- Förstå sina kompisar och familj.
- Förstå när andra skämtar eller skojar.
- Ändra sina vanor.
- Göra ~~sant~~ man inte gjort innan.
- Äta viss mat.
- Höra vissa ljud.
- Ha på sig vissa kläder.

Intellektuell funktionsnedsättning, autism, ADHD och Tourettes handlar inte om personlighet.

Det handlar om vad man har för behov.

Behoven är bra att veta om.

Då blir det lättare att göra det man gillar.

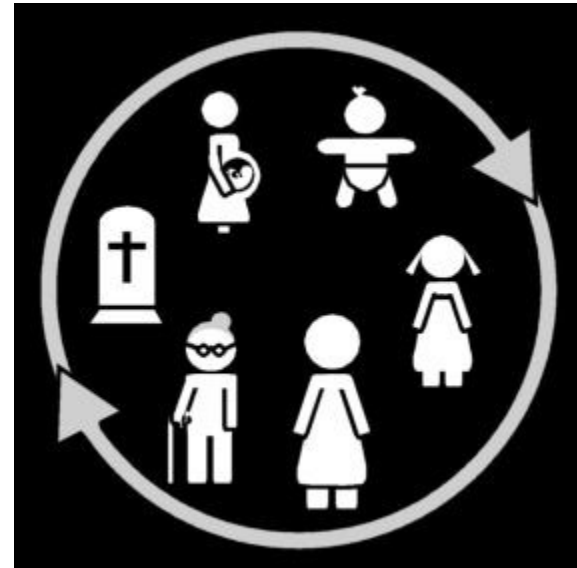
Vad gillar du?

Återkoppling efter diagnossamtal

- ”Skönt att det är gjort.”
- ”Barnet har blivit lugnare.”
- ”Det kom inte så mycket frågor.”
- ”Det kom lite frågor, men vi kunde svara på det.”
- ”Vi har läst boken några gånger”
- ”Barnet har visat boken för släkt/vänner/klass”

Återkom under uppväxten

- Bygg på barnets kunskap under uppväxten
- Anpassa efter ålder och mognad
- Ta hjälp av teamets psykolog (även för vuxna)

Finns det andra man kan berätta för?

Vad finns för syfte att berätta för andra?

- Syskon?
- Släkt?
- Vänner?
- Chef?
- Kollegor?
- Andra i barnets omgivning?

Vad tänker jag om det här?

Har ni frågor och funderingar?
Hör gärna av er till teamets psykolog.

Tack för att ni har lyssnat!